

Hvedekornet, der lægges i jorden

Sidste søndag efter Hellig tre konger - 2008

»Hvis hvedekornet ikke falder i jorden og dør, bliver det kun det ene korn; men hvis det dør, bærer det mange fold« ... Her bruger Jesus et billede fra bondens erfaringsverden. Marken skal tilsås, for at der kan blive noget at høste. Sædekornet skal i jorden, for at en afgrøde kan spire frem.

Dette billede bruger Jesus på sig selv. Som sædekornet først bærer frugt, når det er lagt i jorden, sådan bærer Jesu ord først frugt, når ordet – og det er Jesus selv – lægges i jorden. Det er sin forestående lidelse og død, Jesus hermed sigter til.

Nu er der en ganske særlig sprogtone og fortællestil i Johannesevangeliet. Det er i Johannesevangeliet, vi har de mange »jeg-er-ord«, hvor Jesus siger om sig selv, hvem han er. »Jeg er den gode hyrde«, »Jeg er det sande vintræ«, »Jeg er livets brød«.

Det er lige ved at være lidt trættende, at Jesus i Johannesevangeliet hele tiden taler om sig selv. Man kan sige, at Johannesevangeliet adskiller sig fra de tre andre evangelier ved, at Johannesevangeliet mere er en prædiken om Jesus, og i mindre grad en rapportage om, hvad Jesus sagde og gjorde.

Tilmed er denne prædiken om Jesus langt hen lagt i munden på Jesus selv, så at det, der er menighedens tro og håb, kommer til at fremstå som Jesu tro og håb. Når Jesus taler om, at Faderens navn skal herliggøres og knytter denne herliggørelse til talen om hvedekornet, der lægges i jorden og dør, så er der her tale om menighedens trosbekendelse.

Menigheden tror, at Jesu lidelse og død ikke var afslutning, men begyndelse – ikke nederlag, men sejr – og ud af denne tro kan menigheden og med den Johannes tale om, at Jesu død betyder herliggørelse af Gud Fader.

Johannesevangeliet er snarere en prædiken om, hvem Jesus er, end det er en rapportage. Fra de andre evangelier ved vi, at Jesus på et tidligt tidspunkt var klar over, at vejen gik til lidelse og død, og at han prøvede at forberede apostlene og sig selv på det, men i det andre evangelier prædiker Jesus ikke hele tiden om sig selv.

Her prædiker Jesus om sig selv, og det er i virkeligheden evangelistens prædiken om Jesus eller evangelistens trosbekendelse, der er lagt i munden på Jesus selv. Jesus har vel selv tænkt den tanke, at den forestående lidelse og død var et guddommeligt kald, som hørte til hans gerning som verdens frelser – og for så vidt har Jesus vel også haft i tankerne, at hans lidelse og død på den måde kunne tjene Guds ære eller »herliggøre Gud«, som det hedder.

Men det er ikke sikkert, at Jesus har talt sådan, som Johannesevangeliet giver os indtryk af. Tilsvarende er det heller ikke sikkert, at der helt bogstaveligt har lydt en røst fra himlen, som udtalte ordene: »Jeg har herliggjort det, og jeg vil atter herliggøre det«.

Igen skal vi huske på, at Johannesevangeliet ikke er rapportage, men forkyndelse. Ordene er ladet med lag på lag af betydning. Røsten fra himlen har den betydning at understrege Jesu guddommelighed. Jesus optræder så at sige med guddommeligt mandat.

Nu er det ikke noget helt ukendt i verdens historie, at et menneske påberåber sig en guddommelig kaldelse. De danske konger var konger af Guds nåde – i særdeleshed i enevældens tid. Kongerne i det gamle Israel var i den grad konger af Guds nåde, at man ligefrem titulerede kongen som »Guds Søn«! De romerske kejsere var solgudens stedfortrædere.

Men det særlige ved Jesu kaldelse, som vi møder den i Johannesevangeliet og i det hele taget i evangelierne, er, at kaldelsen er kaldelse til lidelse og død. Jesus vender op og ned på begreberne om, hvad det er at være Guds Søn. At være Guds Søn er ikke at herske med våben og soldater som en anden kong David, men at herske med ordets og åndens magt. Tilsvarende vendes der op og ned på begreberne om ære og herlighed: Vejen til herlighed går gennem fornedrelse. Det er ved at lide og død, at Jesus skal herliggøre Guds navn.

»Når jeg er blevet ophøjet fra jorden, vil jeg drage alle til mig«, siger Jesus. »Ophøjet fra jorden« – med de ord tænker vi måske på Kristi Himmelfart, eller på trosbekendelsens ord om sønnen, der »sidder ved Faderens højre hånd, hvorfra han skal komme igen at dømme levende og døde«. Men »ophøjet fra jorden« kan også forstås helt bogstaveligt som det at blive hejst op på et kors. Den korsfæstede hænger på galgebakken, hævet over jorden, så han er synlig vidt og bredt. På den måde er ophøjelse forbundet med fornedrelse.

Johannesevangeliet er helt igennem præget af denne dobbelthed. Allerede i det første kapitel kommer dobbeltheden frem: Jesus kaldes »Guds lam, som bærer verdens synd«. Altså den, der er bestemt til at lide og død for verdens synders skyld.

Men samtidig får vi også i første kapitel slået kraftigt fast, at Jesus er Guds Søn: »Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed... Ingen har nogensinde set Gud; den Enbårne, som selv er Gud, og som er i Faderens favn, han er blevet hans tolk«.

Som sagt er Johannesevangeliet ikke rapportage, men forkyndelse. Det er tung kost. Forkyndelsen i Johannesevangeliet forudsætter alt det, der fortælles om i de andre evangelier. Det er de konkrete episoder, hvor Jesus optræder og taler sit ord og gør sine gerninger, der skal overbevise os om, at Jesus er Guds Søn. Groft sagt er det Matthæus- Markus- og Lukasevangeliet, vi skal høre for at komme til tro. Johannesevangeliet skal vi derimod høre for at fastholde den tro, vi er kommet til.

Ligesom man kan sige, at meningen med en trosbekendelse er at få lidt styr på begreberne om, hvad troen er tro på. Johannesevangeliet vil hjælpe os til rigtig at forstå, hvad det er, vi tror. Hverken mere eller mindre.

Amen.